

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY MOŃKI**

MOŃKI 2018 r.

Spis treści

1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.1.	Podstawa prawna i zakres opracowania	3
1.2.	Powiązania opracowywanego dokumentu z innymi dokumentami i opracowaniami	3
1.3.	Ustalenia i główne cele zmiany Studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego	12
1.4.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	14
1.5.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	15
1.6.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	15
1.7.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	15
2.	Istniejący stan środowiska	17
2.1.	Położenie fizyczno-geograficzne	17
2.2.	Budowa geologiczna	17
2.3.	Wody powierzchniowe	18
2.4.	Wody podziemne	18
2.5.	Klimat	19
2.6.	Warunki glebowe	19
2.7.	Surowce mineralne	20
2.8.	Środowisko przyrodnicze	20
2.9.	Obszary i obiekty prawnie chronione	21
2.10.	Fauna i flora	22
2.11.	Krajobraz	22
2.12.	Dziedzictwo kulturowe	23
3.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	23
4.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	23
5.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	26
6.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	27
7.	Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko	27
8.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	33
9.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.....	33
10.	Materiały źródłowe	33
11.	Oświadczenie	34

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

1.1. Podstawa prawna i zakres opracowania

Podstawę opracowania zmiany studium stanowią:

1. Uchwała Nr XLVI/318/18 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki uchwalone uchwałą Nr IV/32/98 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 29 grudnia 1998 r., zmienione uchwałami Rady Miejskiej w Mońkach Nr XVII/130/08 z dnia 20 października 2008 r., Nr XXIV/199/12 z dnia 30 października 2012 r., Nr XLI/328/14 z dnia 14 marca 2014 r., Nr XIX/141/16 z dnia 13 maja 2016 r., Nr XXVII/194/16 z dnia 29 listopada 2016 r., Nr XXXII/222/17 z dnia 30 marca 2017 r. oraz Nr XXXV/234/17 z dnia 29 czerwca 2017 r.

Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin opracowano zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405,1566,1999).

Celem prognozy jest wykazanie w jaki sposób i w jakim zakresie ustalenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin wpłynę na środowisko. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Do pozostałych celów realizacji prognozy zalicza się:

- a) wyeliminowanie jeszcze na etapie sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- b) ocenę skutków oddziaływania na środowisko zmian przyjętych w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- c) ocenę na ile ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone, czy też zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości „prognozy” został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem z dnia 03.07.2018 r., znak: WPN.411.1.31.2018.EC,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach - Uzgodnienie nr NZ/Uz-01/18 (pismo NZ.4462.1.2018).

1.2. Powiązania opracowywanego dokumentu z innymi dokumentami i opracowaniami

Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:

- Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna,
- Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Pakietem klimatyczno-energetycznym (przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.),
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (Dz. U. RP z dnia 27 kwietnia 2012 r. poz. 252, Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.),
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (Uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r.),
- Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 r. (Uchwała nr XXXV/438/06 Sejmiku

- Województwa Podlaskiego z dnia 30 stycznia 2006 r.),
- Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020 (Uchwała Nr XXIX/262/2016 z dnia 24 października 2016 r.)
 - Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 (Uchwała Nr XXXII/280/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r.),
 - Opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby „projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki”,

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna

Zgodnie z zapisami art. 6 Ramowej Dyrektywy Wodnej, Państwa Członkowskie zobligowane są do utworzenia rejestru wszystkich obszarów wymagających szczególnej ochrony, w celu zachowania dobrego stanu znajdujących się tam wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla utrzymania siedlisk i gatunków bezpośrednio uzależnionych od wody. W Polsce zgodnie z transpozycją zapisów RDW do ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. rejestr obszarów chronionych został utworzony w 2003 r., a jego uaktualnienie miało miejsce w latach późniejszych. Ze względu na położenie w dorzeczu Wisły należy wziąć pod uwagę wytyczne wynikające z wymagań charakterystyki obszarów dorzeczy.

Rejestr wykazów obszarów chronionych, zgodnie z art. 317, ust. 1 sporządzany dla każdego obszaru dorzecza, obejmuje wykazy:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71;
- 2) jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- 3) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;
- 4) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- 5) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Pakiet klimatyczno – energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku)

Cele dla EU:

- 1) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. w UE w przypadku, gdyby uzyskano światowe porozumienie co do redukcji gazów cieplarnianych,
- 2) zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 20% w 2020 r., w tym 10% udziału biopaliw w zużyciu paliw pędnych,
- 3) zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20% do 2020 r. w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię,

Cele dla Polski różne od średnich dla całej EU:

- 1) możliwość 14% wzrostu emisji w 2020 roku w porównaniu do 2005 roku w sektorach nieobjętych EU ETS, kierując się wielkością Produktu Krajowego Brutto (PKB) na mieszkańca, niższą w Polsce od średniej w UE,
- 2) zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 15% w 2020 roku, zamiast 20% jak średnio w UE z uwagi na mniejsze zasoby i efektywność odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

Główne zagrożenia i korzyści wynikające ze zmian klimatu:

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał po-

zytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość, oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Uwzględnianie aktualnego i potencjalnego wzrostu poziomu morza i zagrożenia powodziowego w planach inwestycyjnych w strefie nadmorskiej i wodach przybrzeżnych.
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Przygotowanie systemu energetycznego do zmienionych warunków z uwzględnieniem szczytu zimowego i letniego zapotrzebowania na energię.
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Przygotowanie strategii, planów ochrony, programów ochrony lub planów zadań ochronnych w zakresie ochrony przyrody z uwzględnieniem zmian warunków klimatycznych.
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.
Działanie priorytetowe - Opracowanie zasad zabudowy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i chronionych, obszarów zieleni w miastach, pasa nadbrzeża oraz budowy obiektów użyteczności publicznej.
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu
Działanie priorytetowe - Ograniczenie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych u wrażliwych grup ludności.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
Działanie priorytetowe - Rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania o możliwych skutkach zmian klimatycznych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej.
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Działanie priorytetowe - Wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania produkcji rolnej do zwiększonego ryzyka klimatycznego i przeciwdziałania zmianom klimatu.

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
Działanie priorytetowe - Uwzględnienie w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej zmienionych warunków klimatycznych.
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Przegląd lub stworzenie działań i planów opracowanych na potrzeby utrzymania przejezdności tras komunikacyjnych lub zmiany tras i stosowania zastępczych środków transportowych

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

- 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie).
Działanie priorytetowe - Przygotowanie strategii zarządzania ryzykiem na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem działań adaptacyjnych.
- 4.2. Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu.
Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla miast. Ich wynikiem powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście.
Uwzględnienie w planach zagospodarowania w miastach konieczności zwiększenia obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego preferowanego sposobu ogrzewania budynków
Działanie priorytetowe - Uwzględnienie w planach zagospodarowania w miastach konieczności zwiększenia obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego preferowanego sposobu ogrzewania budynków.

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

- 5.1. Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.
Działanie priorytetowe - Opracowanie procedur dot. współpracy służb i instytucji na potrzeby reagowania na wielowymiarowe zagrożenia zw. ze zmianami klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu koordynacji.
- 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
Działanie priorytetowe - Przeprowadzenie analizy potencjału polskiej gospodarki do wytwarzania i wdrażania innowacyjnych technologii adaptacyjnych.

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu.
Działanie priorytetowe - Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, szczególnie wody.
- 6.2. Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
Działanie priorytetowe - Wypracowanie kompleksowych rozwiązań w zakresie pomocy Państwa udzielanej na pokrycie strat w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych, oraz rozwijanie systemu ubezpieczeń obejmujących ryzyko wynikające ze zmian klimatu.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji szczebla centralnego oraz regionalnego i lokalnego. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami kli-

matycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu.

Pośrednim zagrożeniem są powodzie z uwagi na to, że większość obszarów metropolitalnych zlokalizowana jest w dolinach dużych rzek. Opady ulewne podobnie jak powodzie stanowią zagrożenie dla infrastruktury miejskiej poprzez podtopienia, osuwiska i zniszczenie ciągów komunikacyjnych, budynków i mienia.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Cele polskiej polityki przestrzennego zagospodarowania kraju

- poprawa konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi,
- tworzenie warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami,
- rozwój infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe),
- poszanowanie środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych,
- wzmacnianie odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodziami),
- systematyczna budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Cel 2.4. Kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki ekorozwoju z aktywną ochroną, wzbogacaniem i racjonalnym wykorzystaniem środowiska przyrodniczego, a w szczególności:

- prawnie chronionych, unikalnych w skali kraju i Europy walorów ekologicznych,
- zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- złóż surowców mineralnych i organicznych,
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej i zasobów leśnych.

Kierunki ochrony zasobów środowiska województwa

- a) wdrożenie „Europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000”,
- b) ochrona elementów systemu przyrodniczego województwa,
- c) ochrona powierzchni ziemi,
- d) ochrona powietrza atmosferycznego
- e) ochrona wód śródlądowych – powierzchniowych i podziemnych,
- f) ochrona lasów i zadrzewień oraz wzbogacanie ich walorów,
- g) ochrona przed hałasem, wibracjami i elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym,
- h) ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska.

Strategia rozwoju województwa podlaskiego do 2020 r.

Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego

- rozwój systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemu gospodarowania odpadami,
- rozwój systemów energetycznych,
- rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich,
- rozwój innowacyjności gospodarki regionu,
- rozwój kadr gospodarki regionu w tym kształcenia ustawicznego.

Polska, podobnie jak wiele innych krajów europejskich zgodnie z Europejskim Programem w Sprawie Zmiany Klimatu przyjęła krajowy program mając na celu redukcję emisji CO₂. Obejmuje on zróżnicowaną politykę przyjętą na poziomie europejskim, jak również na poziomie krajowym, m in. zawierającą:

- planowane zwiększenie zużycia energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (wiatrowej, słonecznej, biomasy),
- poprawę wydajności energetycznej, np. w budynkach, obiektach przemysłowych, urządzeniach gospodarstwa domowego.

Rozwój energii wiatrowej to jedno z wdrażanych działań Prowadzi do ograniczenia emisji do powietrza i zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020

1. Ochrona klimatu i jakość powietrza

Cel 1. Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza

- modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego,
- opracowanie i aktualizacja programów w zakresie ochrony powietrza,
- monitoring powietrza,
- edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmian klimatu.

Cel 2. Poprawa efektywności energetycznej

- rozbudowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci ciepłowniczej i gazowej,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia.

Cel 3. Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, jako działania adaptacyjne do zmian klimatu

- pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, wody, biomasy i biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

2. Zagrożenia hałasem

Cel 1. Ograniczenie emisji hałasu

- uwzględnienie aspektów związanych z ponadnormatywnym hałasem w zagospodarowaniu przestrzennym,
- budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi (w tym usprawnienie organizacji ruchu),
- eliminacja zagrożenia mieszkańców województwa nadmiernym hałasem,
- opracowanie i aktualizacja programów ochrony przed hałasem (w tym sporządzanie map akustycznych),
- monitoring hałasu komunikacyjnego i kontynuacja kontroli jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu.

3. Pola elektromagnetycznego

Cel 1. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

- planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

4. Gospodarowanie wodami

Cel 1. Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych

- ochrona zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków),
- budowa i odtwarzanie systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wód,
- odtwarzanie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek,

- ograniczenie presji rolnictwa na wody,
 - planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania wodami,
 - monitoring wód,
 - edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania wodami.
5. Gospodarka wodno-ściekowa
- Cel 1. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej
- rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania,
 - rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej z uwzględnieniem konieczności ograniczania strat wód,
 - uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę.
- Cel 2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
- realizacja projektów sanitacji w zabudowie rozproszonej,
 - rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej),
 - rozbudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja działań w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - monitoring wód oraz kontrola jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia,
 - edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
6. Zasoby geologiczne
- Cel 1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin
- ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobywania,
 - planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania kopalinami,
 - edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi.
7. Gleby
- Cel 1. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
- rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych w celu przywrócenia im wartości użytkowych lub przyrodniczych,
 - przeciwdziałanie degradacji gleb i powierzchni ziemi,
 - monitoring gleb i powierzchni ziemi,
 - edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- Cel 1. Racjonalne gospodarowanie odpadami
- zapewnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych,
 - zapewnienie sprawnego funkcjonowania procesów przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku (w tym ograniczenie masy odpadów składowanych),
 - zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów,
 - usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest,
 - monitoring gospodarki odpadami,
 - edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarki odpadami.
9. Zasoby przyrodnicze
- Cel 1. Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków
- aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych województwa wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego,
 - planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych,
 - zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu,
 - ochrona siedlisk i gatunków,
 - wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna,
 - racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska,
 - minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych,

- powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu,
- monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
- zarządzanie środowiskiem.

Cel 2. Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych

- racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia,
- zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów,
- planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem.

Cel 3. Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego

- wykonanie audytu krajobrazowego – identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości,
- ochrona krajobrazu.

Cel 4. Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym

- podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku.

10. Zagrożenia poważnymi awariami

Cel 1. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym

- wspieranie działania jednostek reagowania kryzysowego.

Cel 2. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego

- zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez kompleksowe działania prewencyjne.

Cel 3. Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii

- ograniczenie występowania poważnych awarii.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

Gospodarka odpadami w województwie opiera się na wskazanych w planie regionach gospodarki odpadami (RGO). Na obszarze województwa podlaskiego funkcjonują 4 regiony gospodarki odpadami, wskazane w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2012 - 2017” (Uchwała Nr XX/233/12 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 czerwca 2012 r. (WPGO 2012). Odpady komunalne zmieszane, odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w ramach danego regionu.

Kierunki działań:

1. Badania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym m.in. badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów.
2. Utrzymanie finansowania inwestycji (m.in. przez instrumenty finansowe) ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony środowiska.
3. Ograniczenie możliwości finansowania ze środków publicznych inwestycji z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i pochodzącymi z ich przetworzenia - w przypadku wystąpienia zagrożenia możliwości osiągnięcia wyznaczonych celów do 2020 r. lub w przypadku wystąpienia nadwyżki mocy przerobowych instalacji w regionach gospodarowania odpadami w stosunku do dostępnego strumienia odpadów.
4. Organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu gminnym mających na celu m.in.
 - 4.1 .Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji (ze szczególnym podkreśleniem należytego, tj. racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności).
 - 4.2. Właściwego postępowania z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji (szczególnie w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych).

- 4.3. Promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikające (szeroko pojęte działania edukacyjno - informacyjne skierowane do różnych grup docelowych, w szczególności przedszkolaków, uczniów i studentów, ogółu obywatelu, a także decydentów).
5. Objęcie wszystkich mieszkańców oraz nieruchomości niezamieszkałych systemem zbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym.
6. Zwiększenie asortymentu zbieranych selektywnie odpadów.
7. Zwiększenie ilości PSZOK, w tym modernizacja istniejących punktów oraz budowa punktów w gminach gdzie one nie funkcjonują.
8. Zwiększenie ilości PSZOK, w których funkcjonować będą punkty napraw (przygotowania do ponownego użycia) oraz punkty, w których przyjmowano rzeczy używane niestanowiące odpadów, celem ponownego użycia.
9. Promowanie kompostowania przydomowego odpadów z pielęgnacji zieleni przydomowej.
10. Budowa i modernizacja instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym przede wszystkim instalacji do doczyszczania zbieranych selektywnie odpadów oraz części biologicznych instalacji MBP (docelowo przekształcenie części mech. instalacji MBP na doczyszczanie selektywnej zbiórki, a części biol. MBP na przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów).
11. Promowanie takich technologii przetwarzania bioodpadów, w wyniku których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych, a także biogaz.
12. Wdrożenie rozwiązań pozwalających na należyte monitorowanie i kontrolę postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12).
13. Realizacja działań na rzecz należytego zbilansowania funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m., od 1 stycznia 2016.
14. Prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w ramach systemu regionów gospodarki odpadami komunalnymi i w oparciu o RIPOK.

Na terenie województwa podlaskiego dla gmin zaleca się podejmowanie m.in. następujących działań mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji:

1. Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dla mieszkańców dotyczących:
 - zapobieganiu powstawania odpadów,
 - unikaniu stosowania przedmiotów jednorazowego użycia,
 - ponownego użycia przedmiotów, wykorzystywania pojemników i toreb wielokrotnego użycia itp.
2. Organizacja punktów selektywnego zbierania odpadów, w których poza typową działalnością polegającą na zbieraniu odpadów:
 - prowadzone są działania informacyjno - edukacyjne,
 - znajdują się punkty wymiany rzeczy używanych i punkty napraw i przygotowania do ponownego użycia.

Mońki znajdują się w Regionie Północnym gospodarki odpadami województwa Podlaskiego. W regionie tym odpady przyjmują i przetwarzają dwie regionalne instalacje gospodarki odpadami: ZUOK w Suwałkach oraz ZZO Koszarówka, których moce przerobowe pokrywają zapotrzebowanie regionu.

Opracowanie ekofizjograficzne

- utrzymanie wartości i walorów terenów aktywnych biologicznie, które tworzą system ekologiczny w strukturze przestrzennej obszaru gminy,
- chronienie wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności ujęć wód komunalnych i GZWP „Pradolina Biebrzy”,
- skuteczne rozwiązanie problemu unieszkodliwiania ścieków w rejonach grupowego zwodociągowania wsi,
- stworzenie systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych w sposób gwarantujący ochronę środowiska i maksymalne wykorzystanie składników użytkowych - selektywna zbiórka odpadów,

- przestrzeganie zasady, aby uciążliwości istniejących i projektowanych zakładów usługowych i rzemieślniczych mieściły się w granicach własnej działki, a ich działalność nie pogarszała stanu środowiska,
- dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na etapie decyzji o warunkach zagospodarowania i zabudowy terenu, opracowywanie raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu,
- lokalizowanie zakładów stwarzających zagrożenia poważnych awarii w bezpiecznej odległości od siebie, od osiedli mieszkaniowych, od obiektów użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego i obszarów przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- przestrzeganie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

1.3. Ustalenia i główne cele zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy Uchwały Rady Miejskiej w Mońkach Nr IV/32/98 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 29 grudnia 1998 r., zmienionej uchwałami Rady Miejskiej w Mońkach Nr XVII/130/08 z dnia 20 października 2008 r., Nr XXIV/199/12 z dnia 30 października 2012 r., Nr XLI/328/14 z dnia 14 marca 2014 r., Nr XIX/141/16 z dnia 13 maja 2016 r., Nr XXVII/194/16 z dnia 29 listopada 2016 r., Nr XXXII/222/17 z dnia 30 marca 2017 r. oraz Nr XXXV/234/17 z dnia 29 czerwca 2017 r.

Prace nad zmianą studium podjęto na podstawie uchwały Nr XLVI/318/18 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki.

Przedmiotem zmiany studium są następujące ustalenia:

- 1) w tekście studium „Część I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki” wprowadza się rozdział 9 i 10 o treści:
 - a) „9. Wykaz udokumentowanych złóż kopalin w gminie Mońki według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.” (treść zawarta jest w tabeli przedstawionej w uchwale);
 - b) „10. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki dokonanej w 2018 r.” (treść bilansu zawarto w uchwale).
- 2) na rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki - uwarunkowania, wprowadza się symbol 1PG, oznaczający udokumentowane złoża surowców mineralnych we wsi Świerzbienie.

Podstawowe zmiany studium dokonane w części dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki:

- 1) określa się kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów w sposób następujący:
 - a) przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Zblutowo – 53, 161/1,
 - Rybaki – 13/5, 13/6, 40/5,
 - Oliszki – 8/9, 8/10, 8/11, 8/12,
 - Kolodziej – 94/1, 94/2, 94/3,
 - Moniuszczki – 12,
 - Ciesze – 66/3,
 - Sikory – 25/1, 62;
 - b) przeznaczenie pod zabudowę usługową działek lub ich części nr geodezyjny 89, 155/5 we wsi Zblutowo
 - c) przeznaczenie pod zabudowę zagrodową części działki nr geodezyjny 168/7 we wsi Żodzie
 - d) przeznaczenie pod tereny rolne działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Kuczyn – 5/5,
 - Wałki: 11/1, 38/4, 38/6 (po podziale 38/10),
 - e) ujawnienie udokumentowanych złóż surowców mineralnych na działkach nr geodezyjny: 2/24, 2/26, 2/27 we wsi Świerzbienie ;
 - f) uwzględnienie w studium Gminnego Programu Rewitalizacji.

- 2) dodaje się punkt o treści: „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) dodaje się rozdział „3 „Gminny program Rewitalizacji”.

Uchwalona zmiana studium umożliwi sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mońki i wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy miasta i gminy. Art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Uchwalona zmiana studium wprowadzi także udokumentowane złoża surowców mineralnych, co nakazują przepisy art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U z 2017 r. poz. 2126, z późn. zm.) oraz umożliwi sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mońki. i wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy miasta i gminy.

Wykaz terenów objętych zmianami:

Lp.	Dz nr geod.	Rodzaj zagospodarowania	Lokalizacja	Uwagi
1.	2/24, 2/26, 2/27	Teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych	Świerzbienie	Teren eksploatacji surowców mineralnych, zdewastowany i pozbawiony roślinności. Sąsiaduje z lasem oraz z terenami rolnymi. Znajduje się w granicach przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Zach.
2.	13/5, 13/6	Zabudowa jednorodzinna	Rybaki	Teren zabudowy zagrodowej, sąsiadujący z polami uprawnymi, zabudową zagrodową i drogami gminnymi. W odległości 250 m w kierunku południowym znajduje się lokalny ciąg ekologiczny – dolina rzeki Targonki.
4.	40/5	Zabudowa jednorodzinna	Rybaki	Teren zabudowy zagrodowej, znaczna część niezagospodarowana, porośnięta drzewami i krzewami. Sąsiaduje z polami uprawnymi oraz zabudową zagrodową. W odległości niecałych 130 m przebiega droga krajowa 65.
5.	53	Zabudowa jednorodzinna	Zblutowo	Teren w większości rolny, częściowo porośnięty drzewami. Sąsiaduje z terenami o podobnym zagospodarowaniu oraz z drogą gminną.
6.	89	Usługi	Zblutowo	Teren rolny, sąsiaduje z terenami o podobnym zagospodarowaniu.
7.	155/5	Usługi	Zblutowo	Teren rolny, sąsiaduje z drogą gminną, terenami rolnymi oraz usługowymi.
8.	161/1	Zabudowa jednorodzinna	Zblutowo	Teren rolny, sąsiaduje z terenami o podobnym zagospodarowaniu oraz od strony południowej z lokalnym ciągiem ekologicznym – rzeką Targonką.
9.	8/9, 8/10, 8/11, 8/12	Zabudowa jednorodzinna	Oliszki	Teren rolny, sąsiaduje z terenami o podobnym zagospodarowaniu oraz z drogą gminną.
10.	94/1, 94/2, 94/3	Zabudowa jednorodzinna	Kołodziej	Teren rolny z zabudową zagrodową, sąsiaduje z terenami o podobnym przeznaczeniu oraz z drogą gminną.
11.	12	Zabudowa jednorodzinna	Moniuszeczeki	Teren rolny z zabudową zagrodową, sąsiaduje z terenami o podobnym przeznaczeniu, zabudową mieszkalną oraz z drogą gminną.
12.	5/5	Tereny rolne	Kuczyn	Teren z lasem gospodarczym, sąsiadujący z terenami rolnymi.

Lp.	Dz nr geod.	Rodzaj zagospodarowania	Lokalizacja	Uwagi
13.	66/3	Zabudowa jednorodzinna	Ciesze	Teren rolny z zabudową zagrodową, sąsiaduje z terenami o podobnym przeznaczeniu, zabudową zagrodową oraz z drogą gminną.
14.	62	Zabudowa jednorodzinna	Sikory	Teren zabudowy zagrodowej. Znajduje się w granicach przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Zach. oraz graniczy z lokalnym korytarzem ekologicznym – doliną rzeki Nereśl.
15.	25/1	Zabudowa jednorodzinna	Sikory	Teren zabudowy zagrodowej, sąsiadujący z drogą gminną. Znajduje się w granicach przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Zach. oraz jest w odległości około 10 m od lokalnego korytarza ekologicznego – doliny rzeki Nereśl.
16.	38/4	Tereny rolne	Waški	Teren łąki, otoczony zadrzewieniami śródpolnymi, na części znajduje się staw, graniczy z drogą gminną. W sąsiedztwie zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Sąsiaduje z lokalnym korytarzem ekologicznym – doliną rzeki Nereśl
17.	38/6	Tereny rolne	Waški	Połączenie terenu rolnego i zabudowy jednorodzinnej, częściowo wykorzystany jako plac magazynowy. Sąsiaduje z terenami rolnymi, zabudową jednorodziną i drogą gminną.
18.	11/1	Tereny rolne	Waški	Teren rolny sąsiadujący z terenami o podobnym przeznaczeniu. Znajduje się na terenie korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Zach. Graniczy z drogą gminną.
19.	168/7	Zabudowa zagrodowa	Żodzie	Teren zabudowy mieszkalnej. Sąsiaduje z terenami rolnymi, lasem oraz zabudową zagrodową. W bliskim sąsiedztwie (25 m) znajduje się linia kolejowa Znajduje się na terenie korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Zach. Graniczy z drogą gminną.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez projektanta urbanistę.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki,
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny zmian w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ustawowo określony jest obowiązek prowadzenia oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (raz w czasie jednej kadencji – Art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Powiązanie tego monitoringu zagospodarowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (a więc również monitoringu stanu realizacji zmiany studium i planów miejscowych) z odpowiednimi elementami państwowego monitoringu środowiska (PMS) pozwoliłoby także na ewentualną ocenę wpływu realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Ustawowo narzucona procedura umożliwi ocenę rozwoju przestrzennego i stałą kontrolę oddziaływania realizacji postanowień dokumentów planistycznych na środowisko. Daje to możliwość dynamicznego przeciwdziałania niepożądanym procesom. Związany z tym stały monitoring podstawowych elementów środowiska powinien obejmować:

- stan zagospodarowania terenów dla których sporządzono zmianę studium, w tym realizacji jego postanowień,
- stan elementów środowiska przyrodniczego (stan i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, zanieczyszczenie gleb),
- wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej zmniejszające presję na środowisko.

Zestawienie powyższych wskaźników powinno być opatrzone wnioskami dotyczącymi realizacji postanowień planu i oceną wpływu realizowanego dokumentu na stan środowiska. W przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk, należy wprowadzić do dokumentu zapisy mające na celu ich eliminację.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Dla planowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 104 ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie” z dnia 3 października 2008 r.

1.7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki ma na celu dopuszczenie możliwości zagospodarowania części terenów gminy w następujący sposób:

- a) przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Zblutowo – 53, 161/1,
 - Rybaki – 13/5, 13/6, 40/5,
 - Oliszki – 8/9, 8/10, 8/11, 8/12,
 - Kolodzież – 94/1, 94/2, 94/3,
 - Moniuszczki – 12,
 - Ciesze – 66/3,
 - Sikory – 25/1, 62;
- b) przeznaczenie pod zabudowę usługową działek lub ich części nr geodezyjny 89, 155/5 we wsi Zblutowo
- c) przeznaczenie pod zabudowę zagrodową części działki nr geodezyjny 168/7 we wsi Żodzie
- d) przeznaczenie pod tereny rolne działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Kuczyn – 5/5,
 - Waśki: 11/1, 38/4, 38/6 (po podziale 38/10),
- e) ujawnienie udokumentowanych złóż surowców mineralnych na działkach nr geodezyjny: 2/24, 2/26, 2/27 we wsi Świerzbienie (złóże kruszywa naturalnego o wielkości zasobów 1 161,96 tys. ton ma powierzchnię 4,6030 ha).

Zmiana również uzupełnia Studium o „Gminny program Rewitalizacji” i o wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych spod zabudowy.

Obszary prawnie chronione:

Na terenie gminy Mońki znajdują się obszary prawnie chronione. Są to Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Ostoja Biebrzańska” (PLB20006), Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy” (PLH200008) oraz otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego. Tereny, na których w zmianie studium ustala się rodzaj zagospodarowania nie znajdują się na obszarach chronionych, ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Najbliżej, w odległości prawie 2,5 km od otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego i ponad 4 km od Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Biebrzańska” oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy”, znajdują się tereny wyznaczone pod zabudowę rodzinną w obrębie Rybaki, kolejne przeznaczone pod zabudowę zagrodową, znajdują się pół kilometra dalej. Ze względu na odległość oraz rodzaj zagospodarowania, żaden z terenów wyznaczonych w zmianie studium nie będzie wpływał na obszary Natura 2000 oraz Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Część terenów wyznaczonych w zmianie Studium znajduje się w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Zachodni (GKPn-3B). Korytarze ekologiczne nie podlegają prawnej ochronie, lecz ze względu na funkcję jaką pełnią (zapewnienie możliwości przemieszczania się dużych ssaków), to dotyczące ich ustalenia należy rozpatrywać w kwestii zgodności z zadaniami ochronnymi obszarów Natura 2000.

W przebiegu korytarza ekologicznego znajduje się pięć wyznaczonych w zmianie studium terenów:

- 168/7 Żodzie – zabudowa zagrodowa. W chwili obecnej jest to teren zabudowany, mieszkalny, sąsiadujący z innymi terenami zabudowanymi. Zmiana jego zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 2/24, 2/26, 2/27 Świerzbienie – teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Obecnie teren pozbawiony roślinności, lecz znajdujący się przy większym kompleksie leśnym. W przypadku rozpoczęcia eksploatacji – zwiększy się obecność człowieka, pojawi hałas pracy maszyn i transportu, co wpłynie w pewnym, lecz nieistotnym stopniu na korytarz ekologiczny.
- 11/1 Waśki – tereny rolne. Zmiana zagospodarowania nie wiąże się ze zwiększoną obecnością człowieka, ani pojawieniem się barier i nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 25/1, 62 Sikory – zabudowa jednorodzinna. Teren – z już istniejącą zabudową zagrodową. Zmiana na zabudowę jednorodziną nie wpłynie w znaczący sposób na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 38/4 Waśki (częściowo) – tereny rolne. Obecnie staw gospodarczy. Zmiana zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.

Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania chronionych gatunków oraz pomników przyrody.

W pobliżu infrastruktury komunikacyjnej znajdują się dwa objęte opracowaniem tereny. Są to:

- 40/5 Rybaki – zabudowa jednorodzinna – 130 m od drogi krajowej 65,
- 168/7 Żodzie – zabudowa zagrodowa – 25 m od linii kolejowej.

Obie te lokalizacje nie graniczą bezpośrednio z ciągami komunikacyjnymi i są oddzielone od nich pasem wysokiej zieleni, co ogranicza negatywne oddziaływanie hałasu.

Działki nr geod. 2/24, 2/26 i 2/27 w Świerzbieniach w zmianie studium są oznaczone jako teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. W przypadku zagospodarowania tego terenu pojawi się negatywny wpływ na dotychczasowe ukształtowanie powierzchni oraz faunę i florę. W trakcie eksploatacji mogą się również pojawić zanieczyszczenia związane z pracą maszyn, oraz komunalne. Po zakończeniu działalności złoża należy przeprowadzić rekultywację terenu. Jej głównym kierunkiem powinno być złagodzenie zboczy i zalesienie. W przypadkach wysięku w wyrobisku wód gruntowych wskazana jest rekultywacja wodna – tworzenie zbiorników wodnych. Tego rodzaju rekultywacja wpłynie korzystnie zarówno na funkcjonowanie terenu poeksploatacyjnego jako części korytarza ekologicznego.

W związku z zagospodarowaniem terenów wyznaczonych w studium pojawią się nowe źródła emisji gazów i pyłów (kotły i piece w zabudowie mieszkalnej), nieczystości (instalacje kanalizacyjne przy zabudowie) oraz hałasu (wzmoczony ruch komunikacyjny, praca maszyn), lecz ze względu na skalę zjawiska oraz jego lokalizację, presja na środowisko będzie niewielka.

2. Istniejący stan środowiska

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (J. Kondrocki, A. Rychling) gmina Mońki położona jest w obrębie wysoczyzny Białostockiej wchodzącej w skład makroregionu Niziny Północno-podlaskiej. Niewielki skrawek w północno - zachodniej części gminy należy do Kotliny Biebrzańskiej.

Na terenie gminy Mońki dominuje urozmaicona morfologicznie wysoczyzna polodowcowa z licznymi formami marginalnymi powstałymi podczas zanikania zlodowacenia środkowo-polskiego. Obszar wysoczyznowy gminy położony jest głównie na wysokości 130-170 m npm. Najwyższe wzniesienie znajduje się w okolicy kol. Świerzbienia - 201,3 m npm., zaś teren najniżej położony to użytki zielone znajdujące się pomiędzy wsiami Wilamówka i Kulesze 101,1, m npm. Najbardziej charakterystycznymi formami rzeźby terenu są liczne wzgórza kemowe. Między kemami występują płaty osadów wodnolodowcowych, a miejscami osadów zastoiskowych (rejon wsi Hornostaje). Powierzchnia osadów wodnolodowcowych opada łagodnie w kierunku południowo-wschodnim do rozległego obniżenia, w środku którego w XVI w. piętrząc wody rzeki Nereśl utworzono jezioro Zygmunta Augusta (Czechowskie). We wschodniej części obszaru gminy dominującym elementem rzeźby terenu jest dolina rzeki Nereśl. Natomiast fragment obszaru zachodniej części gminy zaliczany do Kotliny Biebrzańskiej charakteryzuje się płaskorówninną rzeźbą terenu i obejmuje głównie taras nadzalewowy Biebrzy przykryty piaskami eolicznymi i wydrami, skrawki tarasu zalewowego oraz część równin torfowych wypełniających rozległe obniżenie Kotliny Biebrzańskiej. Obszar ten wyniesiony jest ca 110 m npm.

W układzie administracyjnym gmina Mońki położona jest w centralnej części województwa podlaskiego i granicy od północnego-wschodu z gminą Jaświły, od południowego-wschodu z gminą Knyszyn, od południa z gminą Krypno, od południowego-zachodu z gminą Trzciannie i od północnego-zachodu z gminą Goniądz.

2.2. Budowa geologiczna

Obszar gminy Mońki położony jest w obrębie prekambryjskiej platformy wschodnieuropejskiej na południowym skłonie wyniesienia mazursko-suwalskiego. Strop utworów krystalicznych leży na głębokości około 1000m, na którym idąc od dołu do góry zalegają osady:

- jury środkowej - ility, iłowce, mułowce, margle, wapienie muszlowe,
- kredy dolnej - osady wapienno-margliste,
- kredy górnej - wapienie piaszczysto-glaukonitowe z fosforytami, piaski i mułowce kwarcowe glaukonitowe, wapienie z fauną i kreda pizająca,
- osady trzeciorzędowe - reprezentowane głównie przez piaski, mułki i ility oligoceńskie oraz mioceńskie, stanowiące podłoże pokrywy czwartorzędowej.

Miąższość pokrywy czwartorzędowej na terenie gminy jest zróżnicowana i waha się od ca 120 do 123 m. Utwory czwartorzędowe są reprezentowane przez osady zlodowacenia począwszy od podlaskiego aż do środkowo-polskiego. Osady zlodowacenia podlaskiego reprezentowane są przez gliny zwałowe zalegające w obniżeniach podłoża czwartorzędowego. Nie tworzą one jednak ciągłego poziomu. Gliny zwałowe przykrywają recesyjne osady zastoiskowe i wodnolodowcowe, które z kolei są przykryte przez gliny zwałowe dwóch stadiów starszego i młodszego zlodowacenia południowopolskiego. Gliny zwałowe młodszego stadiału występują prawie na całym obszarze gminy w towarzystwie osadów wodno-lodowcowych i zastoiskowych. W rejonie gm. Mońki osady zlodowacenia południowo-polskiego są oddzielone od osadów zlodowacenia środkowo-polskiego osadami iłłów, mułków, piasków jeziornych oraz torfu. Głównym budulcem pokrywy czwartorzędowej na terenie gminy Mońki są utwory zlodowacenia środkowo-polskiego reprezentowane przez gliny zwałowe, osady lodowcowe, mułki, piaski i żwiry kemów, osady stożków zandrowych oraz osady zastoiskowe w rejonie wsi Hornostaje. Znaczne powierzchnie gminy zajmują pagóry kemowe zbudowane z piasków drobnoziarnistych z wkładkami mułków oraz piaskami z wkładkami żwirów. Zbocza pagórów kemowych często pokryte są warstwą gliny zwałowej lub piasków lodowcowych. Miąższość osadów kemowych waha się w granicach 20 - 30 m. Fragment Kotliny Biebrzańskiej znajdujący się na terenie gminy Mońki budują piaski rzeczne zlodowacenia północno-polskiego. W okresie holocenu powierzchnie tarasu nadzalewowego w wielu miejscach pokryte zostały piaskami eolicznymi oraz wydrami (okolice wsi Kulesze). Utwory holocenne wykształcone w postaci torfów występują głównie w dolinie rzeki Biebrzy, a także w dolinach mniejszych cieków oraz obniżeniach bezodpływowych na wysoczyźnie.

2.3. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Mońki należy do dorzecza Wisły z czego 76% powierzchni gminy leży w obrębie zlewni rzeki Narwi, a 24% w zlewni Biebrzy. Przez teren gminy przebiega wododział wód powierzchniowych III -rzędu oddzielający zlewnię rzeki Nereśl i rzeki Biebrzy. Sieć hydrograficzna na obszarze gminy jest słabo rozwinięta. Głównym elementem tej sieci jest rzeka Nereśl. Płyynie ona z północy na południe przez wschodnią i południową część gminy. Głównymi jej dopływami z terenu całej gminy są niewielkie prawobrzeżne ciekł Wrzączka (Targonka) i Rumejka odwadniająca wschodnią i południową część gminy. Natomiast północna i zachodnia część gminy odwadniana jest przez Czarną Strugę, Kosówkę i Gołdę. Są to ciekł wodne odprowadzające wody do rzeki Biebrzy, położonej na zachód od gminy Mońki. W układzie i funkcjonowaniu sieci hydrograficznej gminy istotną rolę odgrywa jezioro Zygmunta Augusta leżące po zewnętrznej stronie południowo- wschodniej granicy gminy, które oprócz funkcji retencyjnej pełni również rolę zbiornika przeciwpowodziowego.

Z obliczeń rzędnych zasięgu fali powodziowej dla rzek województwa podlaskiego wynika, że zagrożenia powodziowe na terenie gminy Mońki nie występują.

Stan sanitarny wód rzeki Nereśl kontrolowany jest przez WIOŚ w Białymstoku w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu regionalnego i podstawowego. Przeprowadzone w 2016 r. badania wód rzeki Nereśl wykazały:

- potencjał ekologiczny – umiarkowany,
- stan chemiczny – dobry,
- stan wód został określony jako zły.

Wody powierzchniowe – staw gospodarczy, występują na dz. nr geod. 38/4 obr. Wałki.

2.4. Wody podziemne

Głównie źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy Mońki stanowią utwory czwartorzędowe. Warunki hydrogeologiczne w utworach czwartorzędowych na obszarze gminy są skomplikowane i niezbyt korzystne z uwagi na dominację w budowie geologicznej glin. W obrębie tych utworów wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym. Wyróżnione poziomy wodonośne to:

- poziom wodonośny spągowy (najniższy),
- międzymorenowy poziom wodonośny - II b i II a,
- przypowierzchniowy poziom wodonośny.

Wody z ujęć czwartorzędowych, a w szczególności z poziomu wodonośnego międzymorenowego są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę na terenie gminy Mońki. Warstwy wodonośne tego poziomu tworzą naprzemianległe z glinami piaski i żwiry znajdujące się na znacznych głębokościach. Poziom ten charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody oraz zmienną wydajnością (40 - 80 m³/h) z poszczególnych ujęć, uzależnioną od miąższości i wykształcenia litologicznego warstwy wodonośnej. Wody tego poziomu charakteryzują się dobrymi parametrami fizyko-chemicznymi i bakteriologicznymi.

Wody poziomu przypowierzchniowego występują w poszczególnych utworach o dobrych warunkach infiltracyjnych budujących dna dolin rzecznych oraz niektóre obszary wysoczyznowe. Wody dolin rzecznych kontaktują się z wodami osadów plejstocenijskich obszarów wysoczyznowych i są ze sobą hydrostatycznie powiązane, wykazując uzależnienie okresowych wahań od okresowych stanów wody w rzekach. Im dalej od dolin powyższa zależność się zmniejsza i wahania okresowe w większym stopniu są związane z wielkością i intensywnością opadów atmosferycznych. Głębokość występowania zwierciadła wody gruntowej, wiąże się ściśle z ukształtowaniem powierzchni terenu. Najpłycej woda zalega w holocenijskich torfach, namulach i piaskach budujących dna dolin rzecznych i obniżen terenowych. Zwierciadło wody układa się tutaj płycej niż 2 m ppt. Na obszarach wysoczyznowych lustro wody w miarę wzrostu wysokości bezwzględnych - obniża się do głębokości poniżej 8 m, wykazując przy tym dość ściłą zależność od konfiguracji terenu. Poziom przypowierzchniowy stanowi podstawowe źródło ujmowania wód w studniach kopanych. Wody tego poziomu w znacznym stopniu są narażone na zanieczyszczenia bakteriologiczne. Przy wysokim stanie wód gruntowych, po okresie roztopów lub długotrwałych opadów w stropie osadów trudoprzepuszczalnych, zwłaszcza na terenach płaskich, istnieje możliwość występowania płytkich

wód powierzchniowych zwanych „wierzchówkami”.

Gmina Mońki należy do obszarów o ograniczonych, lokalnie dobrych zasobach wód podziemnych - jednostkowe zasoby wód podziemnych w $m^3/24h/km^2$ wynoszą od 50 do 200. Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujęć wód z poziomu międzymorenowego i spągowego, względnie z ujęć wód oligoceńskich.

Na obszarze opracowania nie znajdują się punkty ujęcia wód podziemnych.

2.5. Klimat

W podziale byłego województwa białostockiego na krainy klimatyczne (wg. S.J. Pióro - 1973r.) obszar gminy Mońki zaliczony został do Krainy Wysoczyzn Północnopodlaskich (Wysoczyzna Białostocka). Tereny bezpośrednio przylegające do Kotliny Biebrzańskiej (zachodnia część gminy) ulegają jej wpływowi klimatycznym, co uwidoczni się przez zwiększoną wilgotność powietrza, niższe temperatury wiosny i lata oraz nieco niższe temperatury w listopadzie i grudniu.

Poniższą charakterystykę klimatu obszaru gminy oparto głównie o dane meteorologiczne ze stacji: Mońki, Knyszyn, Białystok, Osowiec i Biebrza z okresu lat 1948 -1967 wg. opracowania S.J. Pióro „Klimat województwa białostockiego” i okresu 1961 -1995 wg. opracowania A. Górniaka „Klimat województwa podlaskiego”.

Średnia roczna temperatura na terenie gminy jest niższa od średniej krajowej i wynosi 6,2 °C. Średnia temperatura lipca 17 °C, zaś stycznia - 6,3 °C. Średnia roczna amplituda wynosi 23,3 °C. Najwyższe temperatury występują w lipcu (średnia temperatura max 22,8 °C. Najniższe temperatury występują w styczniu (średnia temperatura min - 9,7 °C). Okres wegetacji (średnia temperatura powyżej 5 °C) trwa około 210 dni, rozpoczyna się on w pierwszej dekadzie kwietnia i kończy się pod koniec października lub na początku listopada. Średnia wilgotność względna powietrza na obszarze gminy wynosi 82%. Najwyższa wartość wilgotności względnej przypada na okres od października do marca, najniższa w czerwcu. W przebiegu dobowym stosunkowo wyższe wartości obserwuje się nocą i nad ranem, natomiast najniższe przypadają na godziny południowe. Rejon gminy Mońki otrzymuje około 587 mm opadów w skali rocznej, z czego na okres wegetacyjny (IV - X) przypada około 410 mm. Maksimum opadów w ciągu roku obserwuje się w maju, czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu, zaś minimum w styczniu i marcu. Opady letnie różnią się od opadów zimowych długością i intensywnością. Latem są one zazwyczaj krótkotrwałe o dużym natężeniu, zaś zimą długotrwałe o niewielkim natężeniu. Pokrywa śnieżna zalega na badanym terenie dość długo - średnio 92 dni. Obserwowana jest ona od listopada do kwietnia. Najwięcej dni z pokrywą śnieżną notuje się w styczniu. Na terenie opracowania dominują wiatry południowo-zachodnie i zachodnie. Najrzadziej notowane są wiatry północno - wschodnie i północne. Zimą zaznacza się duży udział wiatrów południowych i południowo-wschodnich. Średnia prędkość wiatru wynosi ca 3,8 m/sek. Największe prędkości osiągają wiatry południowo-zachodnie oraz zachodnie. Najmniejsze prędkości osiągają wiatry północno-wschodnie oraz południowe.

2.6. Warunki glebowe

W podziale województwa podlaskiego na regiony glebowo-rolnicze obszar gminy Mońki położony jest w obrębie regionu Moniecko-Dąbrowskiego. Region ten charakteryzuje się niskofalistością, miejscami pagórkowatą rzeźbą terenu z licznymi obniżeniami dolinnymi. Cechą charakterystyczną regionu jest silna kamienistość nie tylko gruntów ornych, lecz także użytków zielonych położonych w obniżeniach śródpolnych. Skałą macierzystą gleb obszaru gminy Mońki są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego, wykształcone w postaci piasków naglinowych i piasków zwałowych całkowitych, a także glin monieckich silnie spiaszczonych oraz w dolinach rzecznych i zagłębieniach piasków rzecznych i utworów organicznych. Na taki podłożu wykształciły się gleby mało typologicznie zróżnicowane.

Na obszarze gminy dominują dwa typy gleb:

- gleby brunatne wylugowane i kwaśne (Bw) - tworzą one znaczne zasięgi powierzchniowe i koncentrują się głównie w pasie środkowej części gminy (nieco poniżej miasta Mońki) wzdłuż osi NE - SW wyznaczonej miejscowościami Waśki, Moniuszeczki, Magnuszewo i Kołodziej oraz na terenach północno-zachodniej części gminy.

Gleby te w przeważającej mierze zaliczane są do 5 kompleksu przydatności rolniczej gleb tj. do kompleksu żytnio dobrego, a dominującą klasą bonitacyjną gruntów ornych jest ki. IV^a i IV^b,

- gleby piaszkowe różnych typów genetycznych (AB) - zachowują one identyczny układ do powyższego z tym, że zajmują pas terenów (nieco powyżej miasta Mońki) na linii miejscowości Hornostaje, Zblutowo, Oliszki, Dzieżki, Masie oraz na terenach w południowo-wschodniej części gminy.

Gleby te to głównie 6 i 7 kompleks przydatności rolniczej gleb (żytni słaby i żytni bardzo słaby) z dominacją V i VI kl. bonitacyjnej gruntów ornych o niewielkiej przydatności do produkcji rolnej.

Gleby pseudobielicowe (A) występują lokalnie. Zajmują one nieco większe powierzchnie w okolicy wsi Czekołydy - Dziękonie, Kropiwnica, Jaśki i Ołdaki. Gleby te zaliczone są do 4 kompleksu przydatności rolniczej tj. do kompleksu żytniego bardzo dobrego z dominującą IIIb i IV* kl. bonitacyjną gruntów ornych. Czarne ziemie, gleby murszowo-mineralne oraz gleby torfowe i murszowo- torfowe występują w rozproszeniu na obszarze całej gminy, głównie na użytkach zielonych położonych w dolinach cieków wodnych i obniżeniach terenowych. Wśród użytków rolnych dominuje kompleks 2z - użytki zielone średnie. Na terenie gminy Mońki użytki zielone w większości mają uregulowane stosunki wodne.

2.7. Surowce mineralne

Na terenie gminy Mońki surowce mineralne występują przeważnie w przypowierzchniowej warstwie utworów czwartorzędowych i są eksploatowane metodą odkrywkową na lokalne potrzeby gminy i jej mieszkańców. Na dzień 31 grudnia 2017 r. zostało udokumentowane złożo kruszywa nat. - Świerzbienie o zasobach bilansowych na dzień 31.12.2010 r. 1 161,96 tys. ton.

Z dostępnych materiałów wynika, iż na terenie gminy Mońki występują obszary perspektywicznego występowania surowców mineralnych stałych i tak:

- złoża kruszywa naturalnego pisków ze żwirem i pisków z domieszką żwiru w rejonie wsi Zblutowo, Koleśniki i Przytulaniki,
- złoża pisków w rejonie wsi Kiślaki i Zalesie.

Na obszarze gminy występuje 84 punkty eksploatacji surowców mineralnych w tym: 12 punktów obecnie nieczynnych, 70 punktów eksploatowanych dorywczo, 2 punkty (Hornostaje, Sikory) są eksploatowane stale, a 11 wyrobisk ze względu na złą jakość surowca, małe zasoby lub całkowity brak możliwości rozszerzenia eksploatacji kruszywa kwalifikuje się do rekultywacji.

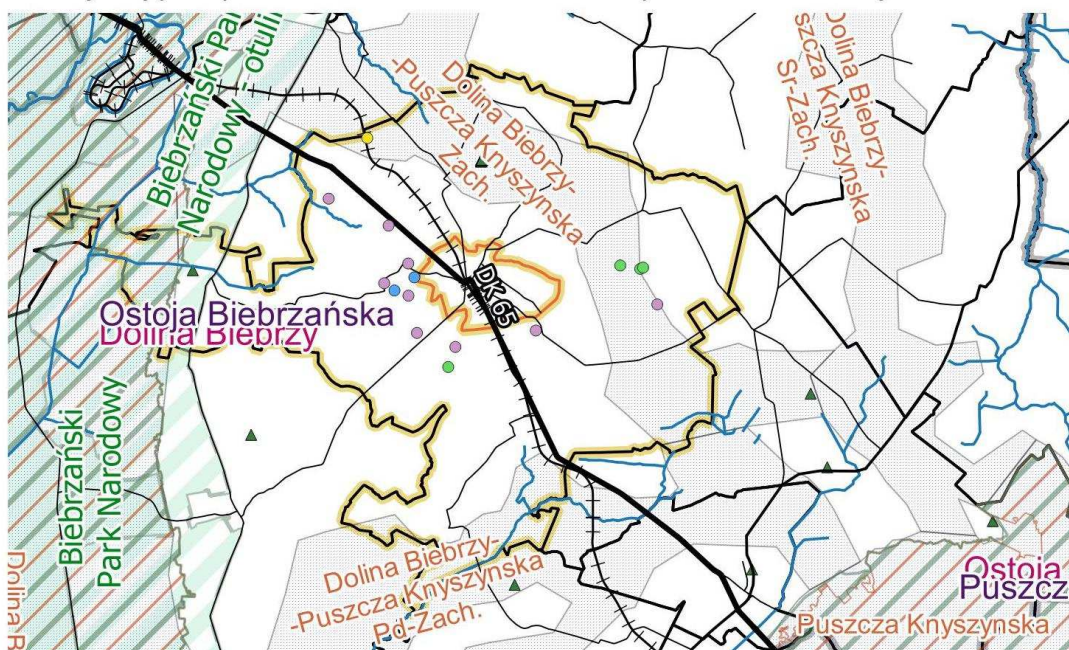
2.8. Środowisko przyrodnicze

Obszar gminy Mońki z uwagi na swoje centralne położenie w województwie podlaskim ma połączenie z ważnymi obszarami dla funkcjonowania systemu ekologicznego województwa. Dolina rzeki Nereśl jest elementem wielkoprzestrzennym systemu przyrodniczego województwa stanowiącym ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu regionalnym, połączony z systemem przyrodniczym rzeki Narew. Doliny mniejszych cieków (Czarna Struga, Gołda, Kosówka) są elementami drobnoprzestrzennymi systemu przyrodniczego województwa, powiązаныmi z systemem przyrodniczym doliny rzeki Biebrzy, objętej statusem Biebrzańskiego Parku Narodowego i z uwagi na swoje wyjątkowe walory przyrodnicze ujętej w projektowanej europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, której głównym celem jest utrzymanie bioróżnorodności państw Unii Europejskiej poprzez ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków fauny i flory na ich terytorium.

Z uwagi na powyższe, wszelka działalność gospodarcza na terenie gminy Mońki, która mogłaby być szkodliwa dla środowiska przyrodniczego miałyby również wpływ na stan środowiska poza granicami gminy.

2.9. Obszary i obiekty prawnie chronione

Tereny objęte opracowaniem na tle obszarów prawnie chronionych

Legenda

tereny opracowania	● złoża surowców	Natura 2000 OSO
● rolne	Park Narodowy	Natura 2000 SOO
● usługi	Teren Parku	Korytarz ekologiczny
● zabudowa jednorodzinna	Otulina Parku	▲ Pomniki przyrody
● zabudowa zagrodowa		

Na terenie gminy Mońki znajdują się obszary prawnie chronione. Są to Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Ostoja Biebrzańska” (PLB20006), Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy” (PLH200008) oraz otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego. Tereny, na których w zmianie studium ustala się rodzaj zagospodarowania nie znajdują się na obszarach chronionych, ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Najbliżej, w odległości prawie 2,5 km od otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego i ponad 4 km od Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Biebrzańska” oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy”, znajdują się tereny wyznaczone pod zabudowę rodzinną w obrębie Rybaki, kolejne przeznaczone pod zabudowę zagrodową, znajdują się pół kilometra dalej. Ze względu na odległość oraz rodzaj zagospodarowania, żaden z terenów wyznaczonych w zmianie studium nie będzie wpływał na obszary Natura 2000 oraz Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Część terenów wyznaczonych w zmianie Studium znajduje się w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Zachodni (GKPn-3B).

Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania chronionych gatunków oraz pomników przyrody. W związku ze znacznymi odległościami jak i sposobem zmiany zagospodarowania, zmiana studium wpłynie na obszary chronione w sposób marginalny.

Na terenie gminy Mońki uznano za pomniki przyrody:

- aleję 38 drzew - lip drobnolistnych w dawnym parku podworskim w miejscowości kol. Hornostaje (nr ewidencyjny 419) - uznane za pomniki przyrody Zarządzeniem Nr 86/82 Wojewody Białostockiego z dnia 31 grudnia 1982r. (Dz. Urz. WB Nr 1, poz.2),
- dąb szypułkowy we wsi Kulesze na posesji Nr 52 (nr ewidencyjny 1152) - uznany za pomnik przyrody rozporządzeniem Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994r. (Dz. Urz. WB Nr 18, poz. 93)

i żadne z powyższych nie występuje na terenie opracowania.

2.10. Fauna i flora

Zgodnie z regionalizacją faunistyczną Kostrowickiego obszar, na którym położona jest gmina przynależy do okręgu sarmackiego, podregionu wschodniego regionu środkowoeuropejskiego. Okręg sarmacki jest najdalej na zachód wysuniętą częścią biomu podtajgowego. Wyróżnia go występowanie 26 gatunków, wśród których gatunkami charakterystycznymi są: smuzka, orlik grubodzioby, karaś srebrzysty, motyl – perłowiec wschodni. Fauna lokalna tego terenu jest słabo poznana. Na terenie Gminy Mońki nie występują duże i zwarte kompleksy leśne, brakuje też rozległych obszarów bagiennych, które to stanowią naturalne ostoje wielu gatunków rodzimej fauny. Nie mniej jednak każda z gromad ma swoich przedstawicieli na opisywanym terenie.

Ssaki kopytne reprezentowane są głównie przez sarnę i dziką. Stosunkowo często widywany jest lis, dużo rzadziej jenot, kuna domowa, tchórz. Okoliczne pola i łąki zamieszkuje zajęc szarak. Populacja zajęcia nie jest w ostatnich latach zbyt liczna, jednak spotkania nie należą do rzadkości. Z pozostałych ssaków z grupy Micromammalia na badanym obszarze występują między innymi: jeź wschodni, kret, normica ruda, nornik zwyczajny, mysz domowa, mysz polna, szczur wędrowny.

Ornitofauna występująca na omawianym terenie jest zróżnicowana gatunkowo i ilościowo. Do gatunków ptaków występujących na obszarze gminy należą: bocian biały, myszołów zwyczajny, myszołów włochaty (zimną), kuropatwa, żuraw, czajka, grzywacz, synogarlica turecka, dzięcioł duży, skowronek polny, dzierlatka, dymówka, oknówka, świergotek polny, świergotek łąkowy, pliszka siwa, słowik szary, rudzik, kopciuszek, kos, kwiczoł, piecuszek, zaganiacz, sikora bogatka, sikora modra, dzierzba gąsiorek, sroka, kruk, kawka, wrona siwa, szpak, jasiołuska, wróbel, zięba, dzwonec, szczygieł, gil, trznadel. Dość uboga jest fauna płazów. Jednak dość często spotkać można na łąkach żabę trawną, a na terenach bardziej wilgotnych żabę moczarową. W niewielkich zbiornikach wodnych gody odbywają kumaki nizinne. Stosunkowo często spotkać można ropuchę szarą. Gromada gadów reprezentowana jest przez zaskronca zwyczajnego, jaszczurkę zwinę.

Według podziału Polski na regiony przyrodniczo-leśne lasy Gminy Mońki znajdują się w Krainie Mazursko-Podlaskiej Dzielnicy Wysoczyzny Bielsko-Podlaskiej (Dzielnicy Puszczy Podlaskich) charakteryzujących się występowaniem prawie wszystkich typów siedliskowych lasu oraz bardzo zróżnicowanym drzewostanem. W podziale administracyjnym lasów województwa podlaskiego, lasy należą do Nadleśnictwa Knyszyn z siedzibą w Mońkach - obręb Mońki. Lasy państwowe, które zajmują 12,6% (2035 ha) ogólnej powierzchni lasów występują w znacznym rozdrobnieniu na obszarze całej gminy. Lasy prywatne stanowią 87,2% (1775 ha) ogólnej powierzchni lasów. Zajmują one 10,9% ogólnej powierzchni obszaru gminy. Są znacznie rozdrobnione i występują na obszarze całej gminy, zajmując głównie kulminacje form marginalnych - kemów i moren czołowych zbudowanych z utworów piaszczysto-żwirowych. Większe kompleksy występują w obrębie Kotliny Biebrzańskiej na plejstoceniowych tarasach nadzalewowych lub w postaci lasów olchowych na tarasie zalewowym. Ponadto większe kompleksy leśne występują w okolicy wsi: Oliszki, Jaski, Koleśniki, kol. Krzeczkowo, Przymulanka, Dziękonie i Zalesię. W układzie typów siedliskowych lasów dominuje Bór Mieszany Świeży (BMśw) i Las Mieszany Świeży (KMśw) oraz Ols (OL) w dolinach rzecznych i obniżeniach terenowych. Na siedliskach boru mieszanego świeżego (BMśw) drzewostan tworzy głównie sosna z niewielką domieszką brzozy i świerku. Na siedliskach lasowych występują głównie drzewostany sosnowo – dębowo - świerkowe ze znaczną domieszką grabu, brzozy, osiki, lipy i innych. W siedliskach olsowych występują głównie drzewostany olchowe z domieszką świerku, osiki i brzozy. Dominującą klasą drzewostanu jest II klasa (21 - 40 lat) i III klasa wieku (41-60 lat).

Na terenie Gminy Mońki brak jest lasów ochronnych stanowiących własność Skarbu Państwa będących z Zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Lasy Państwowe Nadleśnictwa Knyszyn. Występują tylko lasy gospodarcze (II kategoria), których podstawową funkcją jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby własne gospodarstw wiejskich. Gospodarka leśna prowadzona jest głównie w oparciu o uproszczone plany urządzania lasów poszczególnych obrębów wsi.

2.11. Krajobraz

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (J. Kondrocki, A. Rychling) gmina Mońki położona jest w obrębie wysoczyzny Białostockiej wchodzącej w skład makroregionu Niziny Północno-podlaskiej. Niewielki skwerek w północno- zachodniej części gminy należy do Kotliny Biebrzańskiej. Na terenie gminy Mońki dominuje urozmaicona morfologicznie wysoczyzna połudowcowa z licznymi formami marginalnymi powstałymi podczas zanikania zlodowacenia

środkowo-polskiego. Obszar wysoczyzny gminy położony jest głównie na wysokości 130=170 m npm. Najwyższe wzniesienie znajduje się w okolicy kol. Świerzbienia - 201,3 m npm., zaś teren najniżej położony to użytki zielone znajdujące się pomiędzy wsiami Wilamówka i Kulesze 101,1, m npm. Najbardziej charakterystycznymi formami rzeźby terenu są liczne wzgórza kemowe. Między kemami występują płaty osadów wodnolodowcowych, a miejscami osadów zastoiskowych (rejon wsi Hornostaje). Powierzchnia osadów wodnolodowcowych opada łagodnie w kierunku południowo-wschodnim do rozległego obniżenia, w środku którego w XVI w. piętrząc wody rzeki Nereśl utworzono jezioro Zygmunta Augusta (Czechowskie).

We wschodniej części obszaru gminy dominującym elementem rzeźby terenu jest dolina rzeki Nereśl. Natomiast fragment obszaru zachodniej części gminy zaliczany do Kotliny Biebrzańskiej charakteryzuje się płaskorówninną rzeźbą terenu i obejmuje głównie taras nadzalewowy Biebrzy przykryty piaskami eolicznymi i wydrami, skrawki tarasu zalewowego oraz część równin torfowych wypełniających rozległe obniżenie Kotliny Biebrzańskiej. Obszar ten wyniesiony jest ca 110 m npm.

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie Gminy Mońki znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz obiekty o wartościach kulturowych nie objętych decyzjami konserwatorskimi:

- Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Kazimierza w Mońkach,
- Młyn wodny drewniany w Sikorach,
- Grodzisko wraz z osadą przyrodową w Sikorach.

Na terenie gminy znajduje się 37 stanowisk archeologicznych. Reprezentują one szeroki przekrój chronologiczny: od epoki kamienia po okres nowożytny. Koncentrują się nad rzeką Kosówka i Nereślą oraz bezimiennymi ciekami. Na terenie stanowiska wpisanego do Rejestru Zabytków Archeologicznych nie można prowadzić żadnej działalności naruszającej strukturę obiektów, podlegają one ochronie prawnej (Ustawa o Ochronie Dóbr Kultury i Muzeach). Wszystkie inwestycje planowane na terenie pozostałych stanowisk archeologicznych lub w ich sąsiedztwie należy każdorazowo uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku.

W przypadku odkrycia podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych -przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Burmistrza.

3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Mońki stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie większym przekształceniom.

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zmiana zagospodarowania dotyczy terenów w znacznym stopniu zanitropizowanych, o głównie mieszkalnym i rolniczym użytkowaniu. Tereny usługowe i większość z terenów wyznaczonych w zmianie studium pod zabudowę mieszkaniową (sześć z dziewięciu) znajduje się w odległości mniejszej niż kilometr od granic miasta Mońki.

Tereny objęte opracowaniem nie podlegają ochronie ani nie stwierdzono obecności gatunków chronionych. Nie znajdują się na nich obiekty dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z informacjami **Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska** o stanie środowiska na terenie powiatu monieckiego:

Zanieczyszczenia atmosfery

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie powiatu są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów, głównie na trasie samochodowej Białystok – Mońki – Grajewo. Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego, wykonywana

corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2014 przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla kryterium oceny - ochrona zdrowia. Na terenie powiatu największymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe zlokalizowane w Mońkach.

Jednolite części wód powierzchniowych

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę wodno-ściekową.

Długość czynnej sieci wodociągowej w 2016 roku w powiecie monieckim wynosiła 732,7 km a 80,8% ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej, najwięcej w gminie Knyszyn – 91,6%, najmniej w gminie Trzcianna – 68,2%. W gminie Mońki wartość ta wyniosła 84,1 %.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2016 roku w powiecie monieckim wynosiła 185,7 km a 45,4% ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej, najwięcej w gminie Knyszyn – 62,0%, natomiast najmniej w gminie Jasionówka – 21,7%. W gminie Mońki ta wartość wyniosła 61,1 % W 2016 roku 47,1% mieszkańców powiatu korzystało z oczyszczalni ścieków.

W latach 2010-2014 na terenie powiatu monieckiego w ramach programu monitoringu wód płynących prowadzono badania w wybranych JCWP następujących rzek: Narwi, Jaskranki, Nereśli, Biebrzy, Ełk, Czarnej Strugi, Kosódki. Dla rzeki Nereśli stan wód określono jako zły a wody zakwalifikowano do III klasy.

W mieście Mońki z wodociągu korzysta 95,8 % ogółu mieszkańców, a z kanalizacji 91,2 %. Długość sieci kanalizacyjnej to 41,7 km, a wodociągowej 35,2 km. Ścieki komunalne, przemysłowe oraz deszczowe z miasta Mońki trafiają do rzeczki Tagonki a z niej do rzeki Nereśl, której stan wód określono jako zły a wody zakwalifikowano do III klasy.

Jednolite części wód podziemnych

Główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy Mońki stanowią utwory czwartorzędowe. Warunki hydrogeologiczne w utworach czwartorzędowych na obszarze gminy są skomplikowane i niezbyt korzystne z uwagi na dominację w budowie geologicznej glin.

W obrębie tych utworów wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym. Wyróżnione poziomy wodonośne to:

- poziom wodonośny spągowy (najniższy),
- międzymorenowy poziom wodonośny - II b i II a,
- przypowierzchniowy poziom wodonośny.

Klasyfikacja wskaźników fizykochemicznych wód podziemnych z otworu pomiarowego w Mońkach odpowiadała III klasie – woda zadowalającej jakości. Stwierdzono podwyższoną zawartość wapnia, jonów wodorowęglanu i azotanów. Ogólnie stan chemiczny wód oceniono jako dobry.

W 2016 r. przeprowadzono badania stanu chemicznego wody (PIG). Wykonano je w otworach w miejscowości Gugny (32 JCWPd) oraz Zajki (52 JCWPd). W obu otworach w miejscowości Gugny uzyskano I klasę jakości wody, w miejscowości Zajki była to klasa IV. Na wynik miały wpływ podwyższona zawartość ogólnego węgla organicznego i żelaza.

W 2016 r. wykonano również badania wód podziemnych przy składowiskach:

1. SOK w Zastoczu.

Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Z piezometru P3 nie pobrano wody, gdyż był suchy. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P1 sklasyfikowano jako wodę V klasy jakości ze względu na wartości OWO. Pozostałe parametry posiadały wartości kształtujące się na poziomie klas I-III. Wodę podziemną z piezometru P2 sklasyfikowano jako wodę II klasy jakości, którą zdeterminowała wartość cynku (Zn). Pozostałe parametry posiadały wartości mieszczące się w granicach klasy I.

2. SOK w m. Świerzbienie.

Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P1 sklasyfikowano jako wodę V klasy jakości, ze względu na wartości cynku (Zn) oraz WWA. Pozostałe parametry posiadały wartości mieszczące się w granicach klas I-III. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P2 sklasyfikowano jako wodę III klasy jakości. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P3 sklasyfikowano jako wodę V klasy jakości, ze względu na wartość cynku (Zn) w II

serii badań. Pozostałe parametry posiadały wartości mieszczące się w granicach klas I-IV.

3. SOK w Jasionówce.

Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w dwóch seriach badań. Wody z piezometrów P1, P2 oraz P3 odpowiadały I klasie jakości wód.

4. SOK w Jaświłach.

Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). W ocenie nie brano pod uwagę wyników kadmu (Cd), ponieważ granica oznaczalności tego pierwiastka była zbyt wysoka w odniesieniu do granic oznaczalności klas jakości wód. Na całej sieci monitoringowej wartości ołowiu (Pb) kształtowały się na poziomie poniżej granicy właściwej dla klasy III, a wartości rtęci (Hg) poniżej granicy klasy IV. W P1 oraz P3 w I serii badań wartość miedzi (Cu) odpowiadała III klasie jakości. Pozostałe parametry posiadały wartości mieszczące się w granicach klas I-II.

Odpady przemysłowe

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu monieckiego w 2016 r. wyniosła 126,1 tys. ton co stanowiło 19 % odpadów wytworzonych na terenie całego województwa. W 2016 r. ilość odpadów przemysłowych poddanych procesom odzysku wyniosła 99 %.

Odpady komunalne

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty handlowo- usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska. W 2016 r. zebrano 6443,87 ton zmieszanych odpadów komunalnych, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 155,5 kg/rok. Odpady komunalne zmieszane muszą być poddawane przetworzeniu w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W wyniku mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wydziela się frakcje dające się wykorzystać materiałowo lub energetycznie. Po procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych powstaje frakcja, która wymaga dalszego biologicznego przetworzenia. Pozostałości z sortowania po przetworzeniu, w postaci stabilizatu, mogą być kierowane na składowiska odpadów spełniające określone wymagania.

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych z możliwością selektywnego zbierania. Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów, zmieszane odpady komunalne, odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk), pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej wyznaczonej w Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami w sytuacji awaryjnej lub braku RIPOK).

Odpady niebezpieczne

W bazie WSO 6 w 2016 roku zgromadzono informacje o 69 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości najwięcej odpadów wytworzyło przedsiębiorstwo Innowacje i Środowisko Sp. z o.o. – 75,8 oraz "PRO-EKO SERWIS" Sp. z o.o. – 68,3 ton. Do znaczących wytwórców odpadów należało również Przedsiębiorstwo "TOOLCO" Kazimierz Mitroszewski – 30,5 ton oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach – 16,2 ton. Na terenie powiatu wytworzono 213,9 ton odpadów niebezpiecznych, zebrano 259,5 ton, natomiast odzyskano w instalacji 288,3 ton. Zbieraniem zajmowały się 4 specjalistyczne firmy posiadające odpowiednie zezwolenia, a unieszkodliwianiem w instalacjach – 1 firma. Największą grupę stanowiły materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest – 147,5 ton.

Hałas komunikacyjny i przemysłowy

Na terenie powiatu w roku 2016 Inspektorat przeprowadził pomiary hałasu komunikacyjnego w

Mońkach. Badania miały na celu określenie stopnia uciążliwości drogi krajowej nr 65 przebiegającej przez miasto.

Wyniki badań wykazały, że 2,8 % ogólnej liczby mieszkańców Moniek eksponowanych jest na hałas dla wskaźnika L DWN >55dB, a 2,2% ogólnej liczby mieszkańców eksponowanych jest na hałas dla wskaźnika L N >50dB przekroczenia norm dopuszczalnych hałasu.

Pola elektromagnetyczne

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów stwierdza się, iż w żadnym z punktów nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Ochrona środowiska przed awariami

Jedynym zakładem, który jest brany pod uwagę w zakresie poważnych awarii, na terenie powiatu monieckiego, poza stacjami paliw płynnych, jest Moniecka Spółdzielnia Mleczarska, ul. A. Mickiewicza 62. Głównym źródłem zagrożenia na terenie zakładu jest instalacja chłodnicza, w której stosowanym czynnikiem jest amoniak. Maksymalna pojemność instalacji amoniakalnej to ok. 10 Mg amoniaku. Kontrola nie stwierdziła uchybień mających wpływ na bezpieczeństwo jak i zagrożenie skażeniem środowiska.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W granicach projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary lub projekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie gminy Mońki znajdują się obszary prawnie chronione. Są to Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Ostoja Biebrzańska” (PLB20006), Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy” (PLH200008) oraz otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego. Tereny, na których w zmianie studium ustala się rodzaj zagospodarowania nie znajdują się na obszarach chronionych, ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Najbliżej, w odległości prawie 2,5 km od otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego i ponad 4 km od Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Biebrzańska” oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy”, znajdują się tereny wyznaczone pod zabudowę rodzinną w obrębie Rybaki, kolejne przeznaczone pod zabudowę zagrodową, znajdują się pół kilometra dalej. Ze względu na odległość oraz rodzaj zagospodarowania, żaden z terenów wyznaczonych w zmianie studium nie będzie wpływał na obszary Natura 2000 oraz Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Część terenów wyznaczonych w zmianie Studium znajduje się w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Zachodni (GKPN-3B). Korytarze ekologiczne nie podlegają prawnej ochronie, lecz ze względu na funkcję jaką pełnią (zapewnienie możliwości przemieszczania się dużych ssaków), to dotyczące ich ustalenia należy rozpatrywać w kwestii zgodności z zadaniami ochronnymi obszarów Natura 2000.

W przebiegu korytarza ekologicznego znajduje się pięć wyznaczonych w zmianie studium terenów:

- 168/7 Żodzie – zabudowa zagrodowa. W chwili obecnej jest to teren zabudowany, mieszkalny, sąsiadujący z innymi terenami zabudowanymi. Zmiana jego zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 2/24, 2/26, 2/27 Świerzbienie – teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Obecnie teren pozbawiony roślinności, lecz znajdujący się przy większym kompleksie leśnym. W przypadku rozpoczęcia eksploatacji – zwiększy się obecność człowieka, pojawi hałas pracy maszyn i transportu, co wpłynie w pewnym, lecz nieistotnym stopniu na korytarz ekologiczny.
- 11/1 Waški – tereny rolne. Zmiana zagospodarowania nie wiąże się ze zwiększoną obecnością człowieka, ani pojawieniem się barier i nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 25/1, 62 Sikory – zabudowa jednorodzinna. Teren – z już istniejącą zabudową zagrodową. Zmiana na zabudowę jednorodziną nie wpłynie w znaczący sposób na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.

- 38/4 Waški (częściowo) – tereny rolne. Obecnie staw gospodarczy. Zmiana zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.

Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania chronionych gatunków oraz pomników przyrody. W związku ze znacznymi odległościami jak i sposobem zmiany zagospodarowania, zmiana planu nie wpłynie na obszary chronione. Wprowadzone ustalenia zmiany miejscowego planu uwzględniają przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego znajduje odzwierciedlenie podstawowa zasada krajowej polityki ekologicznej przyjętej w Polityce ekologicznej państwa – zasada zrównoważonego rozwoju. Założenia Polityki ekologicznej państwa nawiązują do ustaleń przyjętych podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (Konwencja w sprawie różnorodności biologicznej) i obowiązujących deklaracji, rezolucji i zaleceń.

W strukturze przyrodniczej obszaru objętego projektem zmiany miejscowego studium zagospodarowania przestrzennego nie stwierdzono obszarów, które kwalifikowałyby się do objęcia ochroną w ramach europejskiej sieci obszarów chronionych (ECONET, NATURA 2000, CORINE Biotops, EMERALD).

7. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko

Wpływ projektowanego zagospodarowania obszaru objętego projektem rozpatrzony został poprzez zbadanie zagrożeń środowiska takich jak:

- zanieczyszczenie powietrza,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie gleb,
- emisję hałasu,
- promieniowanie elektromagnetyczne.

Prognozowane oddziaływanie i natężenie zagrożeń środowiska

Lp	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania
1	2	3
1.	Różnorodność biologiczna	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe – na terenach wyznaczonych pod zabudowę nastąpi ograniczenie bioróżnorodności związane z dostosowaniem flory, a przez to i fauny. Na terenie wydobywania surowców mineralnych w trakcie eksploatacji dojdzie do poważnego ograniczenia bioróżnorodności. Właściwie przeprowadzona rekultywacja po zakończeniu eksploatacji umożliwi powrót do stanu pierwotnego. Mało znaczące.
2.	Ludzie	Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe, negatywne – tereny wyznaczone pod eksploatację surowców mineralnych mogą być uciążliwe ze względu na hałas i ruch komunikacyjny. Stosowanie się do norm emisji (hałas, zanieczyszczeń) ogranicza uciążliwość. Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe, pozytywne – nowe miejsca pracy, wzrost gospodarczy. Stałe – nowe tereny zabudowy i zamieszkania.
3.	Zwierzęta	Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe, negatywne – w trakcie funkcjonowania wydobywania surowców mineralnych na terenie korytarza ekologicznego pojawią się nowe źródła hałasu oraz ograniczenia w przemieszczaniu się zwierząt. Tereny mieszkalne i usług wypełnią się nowymi zabudowaniami zwiększając presję człowieka na środowisko - stałe. Mało znaczące.

1	2	3
4.	Rośliny	Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe, negatywne – w trakcie funkcjonowania wydobywania surowców mineralnych roślinność na terenie pod nie wyznaczonym zostanie w bardzo dużym stopniu zniszczona. Właściwie przeprowadzona rekultywacja po zakończeniu eksploatacji umożliwi powrót do stanu pierwotnego. Mało znaczące.
5.	Woda	Bezpośrednie, długoterminowe, chwilowe, negatywne – Możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych w trakcie prac konserwacyjnych – mało znaczące. Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne – nowe tereny zabudowy mieszkalnej na obszarach pozbawionych sieciowego odbioru zanieczyszczeń. Mało znaczące.
6.	Powietrze	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne – nowe źródła małej emisji na terenach zabudowy mieszkalnej. Mało znaczące
7.	Powierzchnia ziemi	Bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, negatywne - usunięcie gleby na terenie budowy, zajęcie pod drogi tymczasowe i place manewrowe. Mało znaczące. Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe, negatywne – w trakcie funkcjonowania wydobywania surowców mineralnych powierzchnia ziemi ulegnie poważnym przekształceniom. Właściwie przeprowadzona rekultywacja po zakończeniu eksploatacji umożliwi powrót do stanu pierwotnego. Mało znaczące.
8.	Krajobraz	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe – nowe tereny zabudowy mieszkalnej. Mało znaczące. Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe – wydobywanie surowców mineralnych powoduje istotne przekształcenia terenu. Mało znaczące ze względu na ograniczony zasięg i sąsiedztwo.
9.	Klimat	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - nowe źródła małej emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. Ze względu na skalę mało znaczące.
10.	Zasoby naturalne	Bezpośrednie, długoterminowe, przejściowe – wydobywanie surowców mineralnych. Mało znaczące ze względu na ograniczony zasięg.
11.	Zabytki	Brak na terenie objętym opracowaniem
12.	Dobra materialne	Brak oddziaływania
13.	Natura 2000	Pośrednie, długoterminowe, przejściowe – wydobywanie surowców mineralnych na terenie korytarza ekologicznego spowoduje utrudnienia dla przemieszczających się nim zwierząt. Mało znaczące.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki ma na celu dopuszczenie możliwości zagospodarowania części terenów gminy w następujący sposób:

- a) przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Zblutowo – 53, 161/1,
 - Rybaki – 13/5, 13/6, 40/5,
 - Oliszki – 8/9, 8/10, 8/11, 8/12,
 - Kolodzież – 94/1, 94/2, 94/3,
 - Moniuszeczki – 12,
 - Ciesze – 66/3,
 - Sikory – 25/1, 62;
- b) przeznaczenie pod zabudowę usługową działek lub ich części nr geodezyjny 89, 155/5 we wsi

Zblutowo

- c) przeznaczenie pod zabudowę zagrodową części działki nr geodezyjny 168/7 we wsi Żodzie
- d) przeznaczenie pod tereny rolne działek lub ich części nr geodezyjny we wsiach:
 - Kuczyn – 5/5,
 - Waśki: 11/1, 38/4, 38/6 (po podziale 38/10),
- e) ujawnienie udokumentowanych złóż surowców mineralnych na działkach nr geodezyjny: 2/24, 2/26, 2/27 we wsi Świerzbienie (złoże kruszywa naturalnego o wielkości zasobów 1 161,96 tys. ton ma powierzchnię 4,6030 ha).

Zmiana również uzupełnia Studium o „Gminny program Rewitalizacji” i o wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych spod zabudowy.

Obszary prawnie chronione:

Na terenie gminy Mońki znajdują się obszary prawnie chronione. Są to Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Ostoja Biebrzańska” (PLB20006), Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy” (PLH200008) oraz otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego. Tereny, na których w zmianie studium ustala się rodzaj zagospodarowania nie znajdują się na obszarach chronionych, ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Najbliżej, w odległości prawie 2,5 km od otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego i ponad 4 km od Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Biebrzańska” oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Siedlisk „Dolina Biebrzy”, znajdują się tereny wyznaczone pod zabudowę rodzinną w obrębie Rybaki, kolejne przeznaczone pod zabudowę zagrodową, znajdują się pół kilometra dalej. Ze względu na odległość oraz rodzaj zagospodarowania, żaden z terenów wyznaczonych w zmianie studium nie będzie wpływał na obszary Natura 2000 oraz Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Część terenów wyznaczonych w zmianie Studium znajduje się w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Zachodni (GKPN-3B). Korytarze ekologiczne nie podlegają prawnej ochronie, lecz ze względu na funkcję jaką pełnią (zapewnienie możliwości przemieszczania się zwierząt pomiędzy obszarami ochrony), to dotyczące ich ustalenia należy rozpatrywać w kwestii zgodności z zadaniami ochronnymi obszarów Natura 2000.

W przebiegu korytarza ekologicznego znajduje się pięć wyznaczonych w zmianie studium terenów:

- 168/7 Żodzie – zabudowa zagrodowa. W chwili obecnej jest to teren zabudowany, mieszkalny, sąsiadujący z innymi terenami zabudowanymi. Zmiana jego zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 2/24, 2/26, 2/27 Świerzbienie – teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Obecnie teren pozbawiony roślinności, lecz znajdujący się przy większym kompleksie leśnym. W przypadku rozpoczęcia eksploatacji – zwiększy się obecność człowieka, pojawi hałas pracy maszyn i transportu, co wpłynie w pewnym, lecz nieistotnym stopniu na korytarz ekologiczny.
- 11/1 Waśki – tereny rolne. Zmiana zagospodarowania nie wiąże się ze zwiększoną obecnością człowieka, ani pojawieniem się barier i nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 25/1, 62 Sikory – zabudowa jednorodzinna. Teren – z już istniejącą zabudową zagrodową. Zmiana na zabudowę jednorodziną nie wpłynie w znaczący sposób na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.
- 38/4 Waśki (częściowo) – tereny rolne. Obecnie staw gospodarczy. Zmiana zagospodarowania nie wpłynie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego.

Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania chronionych gatunków oraz pomników przyrody.

W pobliżu infrastruktury komunikacyjnej znajdują się dwa objęte opracowaniem tereny. Są to:

- 40/5 Rybaki – zabudowa jednorodzinna – 130 m od drogi krajowej 65,
- 168/7 Żodzie – zabudowa zagrodowa – 25 m od linii kolejowej.

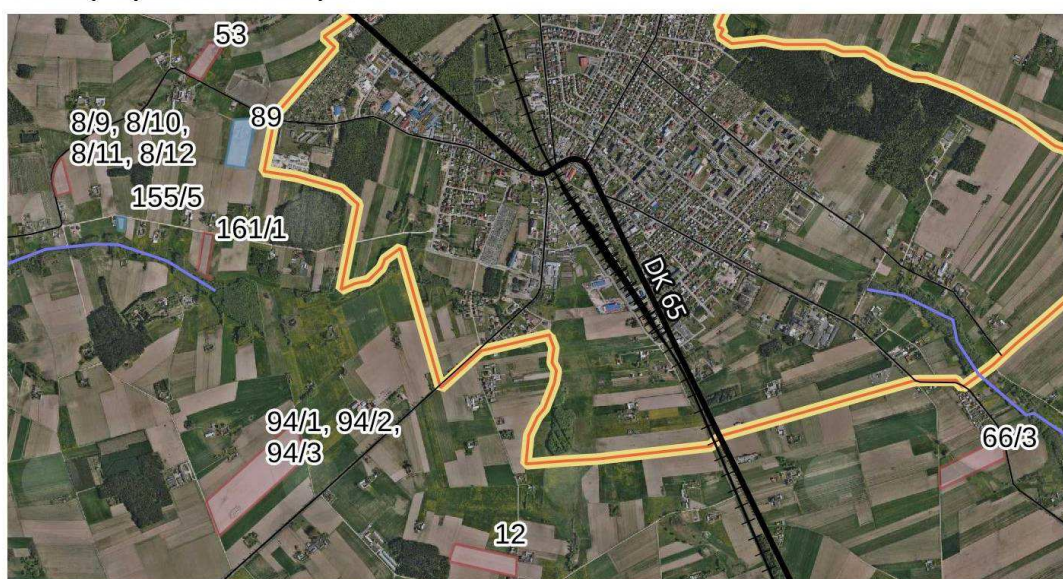
Obie te lokalizacje nie graniczą bezpośrednio z ciągami komunikacyjnymi i są oddzielone od nich pasem wysokiej zieleni, co ogranicza negatywne oddziaływanie hałasu.

Działki nr geod. 2/24, 2/26 i 2/27 w Świerzbieniach w zmianie studium są oznaczone jako teren ujawnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. W przypadku tego rodzaju zagospodarowania pojawi się negatywny wpływ na dotychczasowe ukształtowanie powierzchni oraz

faunę i florę. W trakcie eksploatacji mogą się również pojawić zanieczyszczenia związane z pracą maszyn, oraz komunalne. Po zakończeniu działalności złoża należy przeprowadzić rekultywację terenu. Jej głównym kierunkiem powinno być złagodzenie zboczy i zalesienie. W przypadkach wycięcia w wyrobisku wód gruntowych wskazana jest rekultywacja wodna – tworzenie zbiorników wodnych. Tego rodzaju rekultywacja wpłynie korzystnie zarówno na funkcjonowanie terenu poeksploatacyjnego jako części korytarza ekologicznego.

Zmiana zagospodarowania dotyczy terenów zanitropizowanych, zabudowanych oraz o charakterze rolniczym. W jednym przypadku chodzi o staw gospodarczy (dz. nr geod. 38/4 w obrębie Waški). Część wyznaczonych terenów (wszystkie usługowe i większość mieszkaniowych w obrębach Ciesze, Kołodziej, Kuczyn, Moniuszczki, Oliszki i Zblutowo) znajduje się w pasie do 1 km w kierunkach południowym i zachodnim od miasta Mońki. Tereny te są częścią istniejącej zabudowy lub jej uzupełnieniem i wpisują się w proces suburbanizacji miasta Mońki.

Tereny opracowania rys. 1

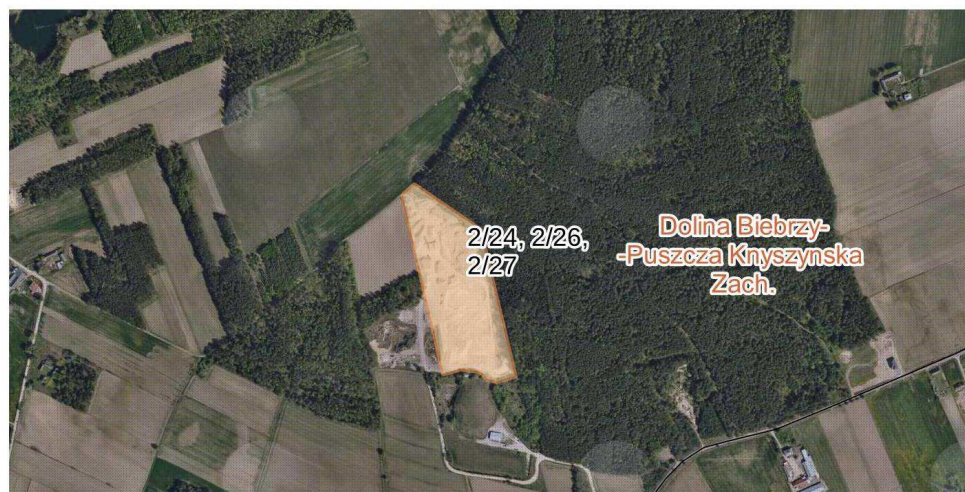

Tereny opracowania

	Tereny usługowe		Droga krajowa
	Zabudowa jednorodzinna		Linia kolejowa
	Wody powierzchniowe		Granica m. Mońki

Przedstawione w zmianie Studium zagospodarowanie tych terenów nie wpływa na cele zadań ochronnych obszarów chronionych ani na cele środowiskowe jednolitych części wód. Nieco inaczej ma się to na terenach wyznaczonych pod zabudowę i eksploatację surowców mineralnych, które znajdują się w przebiegu korytarza ekologicznego (Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Zachodni (GKPn-3B)).

Tereny opracowania rys.3

Złoża surowców

Korytarz ekologiczny

Tereny opracowania rys. 2

Legenda

Tereny opracowania

Tereny rolne

Zabudowa jednorodzinna

Wody powierzchniowe

Korytarz ekologiczny

Zwiększy się zakres obecność człowieka (hałas, nowe ogrodzenia, zwiększony ruch komunikacyjny), co będzie wpływać na ilość dostępnego miejsca dla wędrówek zwierząt. Szczególnie jest to widoczne w przypadku terenów na dz. nr geod. 62 i 25/1 obręb Sikory, które graniczą z lokalnym korytarzem ekologicznym jakim jest dolina rzeka Nereśl, oraz terenu na dz. nr geod. 2/24, 2/26 i 2/27 obręb Świerzbienie – teren eksploatacji powierzchniowej. Należy również zauważyć, że ujawnienie w

udokumentowanych złóż surowców mineralnych nie jest jednoznaczne z rozpoczęciem ich wydobycia. Pewnym zagrożeniem dla celów środowiskowych jednolitych części wód jest nowa zabudowa mieszkalna na terenach pozbawionych sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W przypadku braku dbałości o stan zbiorników szczelnych może to prowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych i podziemnych.

Oceniając całościowo, to skala i rodzaj oddziaływania wprowadzanych zmian w powiązaniu z brakiem bezpośredniego wpływu na obszary chronione, nie są na tyle znaczące by zagrozić celom zadań ochronnych obszarów chronionych i celom środowiskowym jednolitych części wód.

Tereny opracowania rys. 4

Zabudowa zagrodowa		Korytarz ekologiczny
		Granica gminy Mońki
++++		Linia kolejowa

Tereny opracowania rys. 5

Zabudowa jednorodzinna		Droga krajowa

Wpływ planowanych zmian w studium uwarunkowań i kierunków miasta i gminy Mońki na jakość powietrza oraz klimat będzie wynikał z pojawienia się nowych źródeł emisji. Ze względu na ich charakter i ilość – ogrzewanie budynków mieszkalnych – będzie nieznaczny. Negatywny wpływ zmian klimatu na tereny ujęte w zmianie Studium w chwili obecnej jest trudny do oszacowania. Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Zapisy dotyczące gminnego programu rewitalizacji i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, ze względu na lokalny charakter i typowość zastosowanych rozwiązań nie będą oddziaływać na stan środowiska przyrodniczego.

W przypadku, gdy na terenie objętym zmianą zagospodarowania występuje gatunek chroniony, należy natychmiast przerwać prace mogące negatywnie wpłynąć na jego przedstawicieli. Podstawy prawne ochrony gatunkowej ustala ustawa o ochronie przyrody, a szczegółowe jej zasady oraz wykazy

gatunków chronionych określa minister właściwy do spraw środowiska w drodze rozporządzenia publikowanego w Dzienniku Ustaw (dodatkowe gatunki mogą być objęte ochroną w danym województwie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska). W stosunku do gatunków objętych ochroną gatunkową obowiązują określone zakazy (zabijania, zbierania, przetrzymywania, niszczenia ich siedlisk, handlowania, wywożenia za granicę, płoszenia itp.). Na odstępstwa od zakazów zezwolenie wydaje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska. W zasięgu istotnego oddziaływania zmiany studium nie występują cenne elementy flory, fauny, grzybów oraz siedlisk i w związku z tym nie przewiduje się na nie negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na etapie eksploatacji.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki zawiera się w ustaleniach Studium, w związku z czym w zakresie zadań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyjmuje w całości zapisy w nim zawarte.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Na etapie sporządzania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki przyjęto rozwiązanie zaproponowane przez zainteresowane strony i uwzględnione w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mońki.

Podczas prac nad prognozą oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki nie napotkano istotnych trudności.

10. Materiały źródłowe

- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r. (2016 r.),
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu monieckiego.
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Mońki
- Strategia Rozwoju Gminy Mońki, 2000 r.
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami na lata 2016-2022 (Uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/280/16 z dn. 19 grudnia 2016 r.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – „Prawo ochrony środowiska” (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 799);
- ustawa „o ochronie przyrody” (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880 z dn. 16 kwietnia 2004 r., t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 142, 10, 650 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2012 poz. 358),
- ustawa „o ochronie gruntów rolnych i leśnych” (Dz.U. 1995 Nr 16 poz. 78 z dn. 3 lutego 1995, t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.),
- pozostałe dokumenty, materiały planistyczne, w tym programy zawierające zadania służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych, materiały przyrodnicze, inwentaryzacyjne i studialne dotyczące środowiska,
- ze stron internetowych: www.mos.gov.pl, www.wrotapodlasia.pl, <http://geoportal.kzgw.gov.pl>, www.wios.bialystok.pl; www.bialystok.lasy.gov.pl, www.geoportal.gov.pl;
- własne wizje terenowe,

Opracował
Piotr Piotrowski

Oświadczenie

autora prognozy o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2017 r. poz. 1405, 1566, 1999, z 2018 r. poz. 810).

Ja, niżej podpisany Piotr Tomasz Piotrowski, jako autor „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mońki”, oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Piotr Tomasz Piotrowski